

# .Speciaal De Cambier

## Stagegids schooljaar 2022-2023



# Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
  
- 2 Voorbereiding op een arbeidssituatie
  - 2.1 Praktijkvakken
  - 2.2 Mijn Praktijkverklaringen
  - 2.3 Leren Op Locatie
  - 2.4 Arbeidstraining
  - 2.5 Sova en Weva training
  - 2.6 Eigen Initiatief Model (EIM)
  - 2.7 Melba
  - 2.8 Start Werk Blijf Veilig
  - 2.9 Zelfstandig reizen
  
- 3 Verschillende stages
  - 3.1 Interne stage
  - 3.2 Externe stage
  - 3.3 Externe stage EVB
  - 3.4 Prokkeldag
  - 3.5 Info markt
  
- 4 Voorwaarden stage
  
- 5 Contact tussen school en ouders
  - 5.1 Loopbaangesprek
  - 5.2 Plaatsing op stage
  - 5.3 Vervoer
  - 5.4 Stageverzuim
  
- 6 Arbeidsinteresseset
  
- 7 Organisatie VSO
  - 7.1 Inrichting VSO
  - 7.2 Leerroutes
  - 7.3 Leerroute 1 en 2
  - 7.4 Leerroute 3 en 4
  - 7.5 Praktijkobservatie Werkzaak Rivierenland
  
- 8 Participatiewet en Wajong
  - 8.1 Aanvraag beoordeling arbeidsvermogen
  - 8.2 Transitiedocument
  - 8.3 Nazorg
  - 8.4 Tenslotte

## Inleiding

Brede Zorgschool de Cambier is een school voor Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK) in Tiel. De school heeft een duidelijke streekfunctie binnen het Rivierengebied.

De Cambier wil haar leerlingen in de leeftijd van 4 tot 20 jaar helpen een zo zelfstandig mogelijk leven te leiden. De leerlingen wordt een op maat gesneden programma aangeboden, waardoor zij hun mogelijkheden optimaal kunnen ontplooiën. Het doel is dat eenieder later, op zijn of haar unieke wijze, deel kan nemen én bij kan dragen aan de maatschappij.

De school kent drie afdelingen: SO, EVB en VSO. De afdeling voor het speciaal onderwijs (SO) is voor leerlingen in de leeftijd van 4 tot maximaal 13 jaar. De afdeling voor Ernstig Verstandelijk Beperkte (EVB) kinderen bestaat uit leerlingen in de leeftijd van 4 t/m 20 maar volgen vanwege hun zwaardere beperking een speciaal programma binnen de school. De afdeling voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) is voor leerlingen van 12 tot maximaal 20 jaar. Wij streven ernaar dat de leerlingen de school kunnen verlaten wanneer een geschikte vervolgvoorziening is gevonden.

In het VSO worden de leerlingen voorbereid op een toekomstige passende uitstroomvoorziening. Stage vormt dan ook een belangrijk onderdeel van het onderwijsprogramma.

In deze stagegids vindt u informatie over het stageproces van de leerlingen en wat er aan voorbereidingen vooraf gedaan wordt op school.

Sanne van Riessen  
Stagebegeleider

Marjon Hubers  
Stage- en uitstroomcoördinator

☎ 0344620042 / 06-40743372

🌐 <http://www.decambier.nl>

✉ [stagebureau@cambier.nl](mailto:stagebureau@cambier.nl)

## 1. Voorbereiding op een arbeidssituatie

De opvattingen over de maatschappelijke positie van mensen met een beperking en/of stoornis zijn veranderd. Aan het verrichten van passende arbeid wordt een steeds grotere betekenis toegekend. Het is de taak van de school de leerlingen met behulp van stage voor te bereiden op een arbeidsplek waar zij naar hun mogelijkheden kunnen functioneren en waar zij zich op hun plaats voelen.

Onderwijs en werk zijn activiteiten die steeds meer in elkaar overlopen. Het uitgangspunt bij de stage is, dat leerlingen stapsgewijs aan hun eigen toekomst werken en daarbij begeleid worden door school en iemand van de werkplek.

Bij de stage staat centraal dat leerlingen in staat worden gesteld zich te oriënteren en dat die oriëntatie kan resulteren in een keuze voor een uitstroomrichting.

Voor de meeste leerlingen is het VSO eindonderwijs en daarom wordt er veel geïnvesteerd in het voorbereiden op een toekomstige werkplek. Via stage worden zij rechtstreeks voorbereid op een duurzame werkplek of op een vorm van werkvoorziening of dagbesteding.

Naast de cognitieve vakken worden dan ook arbeidstoeleidendende vakken aangeboden. Dit zijn vakken die specifiek gericht zijn op de voorbereiding van wonen, werken, burgerschap en vrijetijdsbesteding.

## 2. Voorbereiding op een arbeidssituatie

### 2.1 Praktijkvakken

In Nederland kent men 4 uitstroomsectoren: Economie, Techniek, Groen en Dienstverlening.

Deze sectoren worden onderverdeeld in specifieke vakken. Dit is per school en per regio anders ingericht omdat het bedrijfsleven om een school heen bepaalt waar de uitstroommogelijkheden liggen. Op dit moment worden de volgende vakken aangeboden:

#### **Economie**

- Horeca
- Verkoop

#### **Groen**

- Werken in de kas
- Werken in de tuin

#### **Dienstverlening**

- Facilitair
- Administratie

#### **Techniek**

- Techniek
- Beeldende Vorming

Daarnaast wordt er veel aandacht besteed aan die vaardigheden die nodig zijn voor een goede werkhouding, zoals sociale vaardigheden, concentratie, zelfstandigheid, tempo, werkuitvoering en verantwoordelijkheidsgevoel.

Iedere dag van de week worden praktijkvakken aangeboden. Deze worden verdeeld over vier gelijke periodes van het schooljaar. Per periode wisselen de praktijkvakken.

Door de praktijkvakken krijgen de leerlingen een beeld van waar hun interesses liggen. Deze informatie is belangrijk voor het zoeken naar een geschikte stage.

Het VSO is ingedeeld in fases. De eerste fase (oriëntatiefase) duurt één tot twee jaar. De leerlingen zijn dan in de leeftijdsfase van 12 tot 14 jaar en maken kennis met het Eigen Initiatief Model (EIM) en alle praktijkvakken. Er is relatief veel aandacht voor competenties met betrekking tot zelfstandigheid en werkhouding.

In de tweede fase (arbeidsvoorbereidende fase), wanneer de leerlingen in de leeftijdsfase van 14 tot 16 jaar zijn, wordt het rooster aangepast. Zo worden de uren voor de praktijkvakken uitgebreid, het werken volgens EIM voortgezet en waar nodig uitgebreid en de interne stage gaat van start.

In de derde fase (arbeidsgerichte/transitie fase) wordt gestart met de stage (extern) buiten de school. Praktijkvakken worden gekoppeld aan de stage, het uitstroomprofiel en de interesse van de leerling. Aan het eind van deze fase maakt de leerling de transitie van school naar uitstroombestemming.

## 2.2 Mijn Praktijkverklaringen

Mijn Praktijkverklaring helpt jongeren uit het VSO, via portfolio's, erkende praktijkverklaringen te behalen.

De Cambier bereidt leerlingen voor op een zo hoog mogelijke vorm van maatschappelijke participatie. Mijn Praktijkverklaringen is een middel om de aansluiting naar de arbeidsmarkt te verbeteren. Met MijnPraktijkverklaringen kan de Cambier leerlingen opleiden in werkprocessen.

## 2.3 Leren Op Locatie (LOL)

Leerlingen gaan onder begeleiding van een medewerker van de Cambier praktische werkzaamheden uitvoeren op een locatie buiten de school.

De op school aangeleerde vaardigheden worden getraind in een realistische werksituatie. Het aanleren en uitbreiden van werknemersvaardigheden heeft de grootste aandacht. Leren Op Locatie is een voorloper en aanvulling op de individuele externe stage en maakt deel uit van het onderwijsprogramma.

---

Enkele voorbeelden van leren op locaties

<b>AVRI</b>	Leerlingen verrichten 1 keer in de week groenonderhoud in de gemeentetuin bij het stadhuis in samenwerking met de AVRI.
<b>Werkzaam rivierenland</b>	Leerlingen werken mee bij Werkzaam Rivierenland in de hal van de praktijkobservatie in Geldermalsen.
<b>Hertenkamp</b>	Leerlingen helpen mee met het onderhoud en het verzorgen van de dieren in het dierenpark.
<b>DAC De Batouwe</b>	De keuken en kantine van dagcentrum 'De Batouwe' wordt opgeruimd en schoongemaakt.
<b>V.V. Wadenoijen:</b>	Leerlingen verrichten schoonmaak –en onderhoudswerkzaamheden op het terrein en in de kleedkamers.
<b>COOP</b>	Leerlingen werken mee in de supermarkt, werkzaamheden bestaan o.a. uit: vakken vullen, spiegelen en winkelverzorging.
<b>Zorgboerderij de Pluimshoeve</b>	Belevingsgericht. Leerlingen mogen de dieren knuffelen/verzorgen. Spelen en ervaren staat voorop.
<b>De Rietpol</b>	In ontwikkeling, in de loop van het schooljaar zal een start worden gemaakt.

---

## 2.4 Arbeidstraining

Het is belangrijk om leerlingen goed voor te bereiden op hun toekomstige werkplek. Door het verrichten van onder andere montagewerkzaamheden/inpakwerkzaamheden worden de leerlingen getraind op (basale) werknemersvaardigheden zoals: werktempo, werkplanning, kritische controle, hulp vragen, etc. in de praktijksituatie.

In Fase 1 en 2 wordt dit vooral in de praktijk geoefend op school. Leerlingen in fase 3 met uitstroombestemming (beschutte) arbeid werken onder begeleiding van een leerkracht op locatie bij de Werkzaak Geldermalsen.

## 2.5 SoVa en WeVa training

Het verwerven van een (duurzame) plaats op de arbeidsmarkt verloopt succesvol(ler) naarmate de leerlingen over beter aansluitende vaardigheden beschikken. De basis voor een duurzame arbeidsplek is altijd het hebben van goede sociale vaardigheden (SoVa) en werknemersvaardigheden(WeVa).

Alle leerlingen krijgen lessen aangeboden om sociale vaardigheden en werknemersvaardigheden te trainen. Dit gebeurt met hulp van de methode: Mijn SoVa, Mijn Weva en Mijn Werk. Deze methodes zijn specifiek gericht op dagbesteding en arbeid.

- Mijn SoVa heeft als doel om de belangrijkste sociale vaardigheden voor het uitvoeren van werk, activiteiten en arbeid te oefenen.
- Mijn WeVa traint de 20 belangrijkste Werknemersvaardigheden en de 8 AKA-competenties.
- Mijn Werk is gericht op de 5 belangrijkste aspecten om de deelnemers na te laten denken over hun eigen toekomst betreffende arbeid (of dagbesteding).

De methodes werken aan de hand van opdrachten en rollenspelen in de vertrouwde omgeving van de klas, de praktijklessen en de stages.

## 2.6 Eigen Initiatief Model (EIM)

Het Eigen Initiatief Model (EIM) is een leermodel voor mensen met een verstandelijke beperking, hun begeleiders, onderwijzers en familie. Bij EIM gaat het erom dat mensen met een verstandelijke beperking leren zelf na te denken over allerlei zaken waarmee zij in het dagelijkse leven te maken krijgen. Dit gebeurt middels het stellen van denk-stimulerende vragen.

De leerlingen worden geacht om zelf keuzes te maken waardoor hun zelfstandigheid en zelfredzaamheid thuis, op school, op het werk, in hun vrije tijd en in hun sociale relaties wordt vergroot.

Leerlingen worden binnen het VSO uitgedaagd om zoveel mogelijk zelfstandig werkzaamheden uit te voeren.

## 2.7 Melba

Melba is een matchingsinstrument wat gebruikt wordt bij het zoeken naar een geschikte en passende werkplek voor de leerlingen.

Binnen de Melba methode wordt gewerkt met twee profielen, te weten:

**Het capaciteitenprofiel:** wordt door de gecertificeerde Melba teamleden en de stagecoördinator ingevuld. Binnen dit profiel wordt er gescoord op arbeidsvaardigheden en sociale vaardigheden. Het gaat om vaardigheden die nodig en belangrijk zijn op een werkplek, maar die ook algemeen verwacht worden van iemand binnen de maatschappij.

**Het eisenprofiel:** geeft inzicht in de eisen die gesteld worden aan een werknemer (of stagiair(e)) die bij het bedrijf werkt of stage loopt.

De twee profielen worden met elkaar vergeleken waardoor de school een goed beeld krijgt of de leerling op een geschikte werkplek komt, welke aanpassingen op de werkplek eventueel gedaan moeten worden of welke vaardigheden nog moeten worden ontwikkeld.

## 2.8 Start Werk Blijf Veilig (SWB)

In Nederland werken we volgens de Arbeidsomstandighedenwet. Het Basis VCA-certificaat is een bekend veiligheidscertificaat in Nederland. De methode Start Werk en Blijf Veilig is gebaseerd op het VCA maar dan op een niveau dat beter aansluit bij onze leerlingen. Het is mogelijk om de methode af te sluiten met een examen. Dit certificaat is ook erkend door VCA.

## 2.9 Zelfstandig Reizen

Wanneer leerlingen uitstromen naar (beschutte) arbeid wordt van hen verwacht dat zij zelfstandig naar de werkplek kunnen reizen.

Arriva heeft voor o.a. leerlingen in het speciaal onderwijs de Voor Elkaar Pas (VEP) ontwikkeld. Dit is een gebruiksklare chipkaart voor het OV met abonnement voor een bepaald gebied, bijv. de provincie Gelderland.

Arriva heeft de school een aantal Voor Elkaar Passen ter beschikking gesteld zodat vanuit school geoefend kan worden met het reizen in het openbaar vervoer (OV).



## 3. Verschillende stages

### 3.1 Interne stage

Leerlingen voeren praktische vaardigheden uit in en om het gebouw. In een veilige omgeving onder begeleiding van bekende medewerkers. De interne stage is verdeeld over twee periodes gedurende het schooljaar. Tijdens deze stage worden de vorderingen door de begeleider(s) bijgehouden in een stageklapper. Hierbij kunt u denken aan:

- Wasverzorging
- Vaatwasser in- en uitruimen
- Oud papier ophalen
- Koffie/thee zetten en rondbrengen
- Assisteren bij de drama en de gymlessen
- Absenten opnemen in het SO en het VSO
- Post verzorgen intern
- Boodschappen doen voor de koffieochtend met de buurtbewoners
- Schoolfruit rondbrengen

### 3.2 Externe stage

In fase drie wordt gestart met stage buiten de school. Leerlingen gaan individueel naar een locatie in de echte wereld.

De externe stage bestaat uit twee fases:

- Arbeidsoriënterende stage: De leerling maakt in het eerste stagejaar kennis met verschillende vormen van arbeid/dagbesteding en gaat ontdekken welke vorm van arbeid/dagbesteding het beste bij hem/haar past.
- Arbeidsvoorbereidende/transitie stage: De leerling maakt in zijn/haar laatste schooljaar een definitieve keuze voor een werkplek en bereidt zich, door het opbouwen van de stagedagen, voor op een definitieve overstap naar een geschikte werkplek.

### **3.3 Externe stage EVB (ernstig verstandelijk beperkte) leerlingen**

Deze leerlingen zijn sterk afhankelijk van een zeer gestructureerde en veilige omgeving, waarbij de individuele begeleiding in directe nabijheid nadrukkelijk aanwezig moet zijn. Sommige leerlingen vragen daarnaast ook intensieve persoonlijke verzorging welke niet direct overgedragen kunnen worden aan externen.

Veelal is deze jongere er niet bij gebaat om een langdurig stagetraject te volgen omdat het hen teveel onrust geeft en zij steeds opnieuw moeten schakelen van de stageplek naar de schoolomgeving.

Met ouders van deze leerlingen wordt tijdens het loopbaangesprek besproken hoe richting en inhoud te geven aan het uitstroomtraject. Er kan voor gekozen worden om met ouders samen meerdere uitstroomvoorzieningen te bezoeken.

Wanneer de ouders en school vertrouwen hebben in de uitstroombestemming en overtuigd zijn dat het de meest geschikte plek is voor hun kind, wordt in overleg besloten welke weg zal worden bewandeld. Ook dit is maatwerk. Dit kan betekenen dat een leerling een aantal dagen in de week gaat stagelopen kort voor deze zal uitstromen. Een andere optie is dat een leerling direct vijf dagen in de week naar een uitstroomlocatie gaat. Na een vooraf bepaalde tijd wordt bekeken of een daadwerkelijk uitstroom ingezet kan worden.

### **3.4 Prokkeldag**

Jaarlijks vinden in de eerste week van juni, overal in Nederland, activiteiten plaats waarbij mensen met en zonder verstandelijke beperking elkaar ontmoeten. Tijdens de prokkeldag gaan wij met al onze VSO-leerlingen van de Cambier de deur uit om een kijkje te nemen bij allerlei bedrijven/instanties bij ons in de regio

In bijna elke organisatie zijn geschikte werkzaamheden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Bedrijven weten niet altijd wat de leerlingen zouden kunnen doen binnen hun bedrijf. De Prokkelstage kan worden ingezet om de mogelijkheden te verkennen.

### **3.5 Info markt**

Om het jaar vindt op school een beroepenmarkt plaats. Aan deze markt nemen veel verschillende instanties deel uit Tiel en omgeving. Het biedt de mogelijkheid om te worden geïnformeerd over de mogelijkheden die er zijn voor jongeren met een verstandelijke beperking op het gebied van wonen, werken, vrije tijd en burgerschap na de schoolperiode op de Cambier.

## 4. Voorwaarden stage

### 4.1 Voorwaarden aan de begeleiding

#### **Gewenste begeleiding door het stagebedrijf of instelling:**

- Regelmatige overlegmomenten.
- Vaste begeleid(st)er.
- Tijd nemen voor overlegmomenten.
- Het invullen en ondertekenen van het stageboekje.

#### **Begeleiding door de stagebegeleiders van de Brede Zorgschool de Cambier:**

- Startgesprek over de werkzaamheden.
- Kennismaking met de stagiair(e).
- Het opmaken van een stageovereenkomst, ondertekend door stagegever, leerling en ouders.
- Beginnen met een proefperiode van drie maanden.
- Tussentijds gesprek over de stand van zaken.
- Beoordelingsgesprek aan het eind van de stage.

Van de begeleid(st)er binnen het stagebedrijf wordt verwacht elke week een gesprek te hebben met de stagiair(e) over de voortgang. De beoordeling wordt in de stageklapper genoteerd.

Tijdens het stagecontactuur op school wordt de stage voortgang wekelijks besproken en de stageklapper ondertekend door de leerkracht en/of stagebegeleider(s).

## 5. Contact tussen school en ouders

### 5.1 Loopbaangesprek

Zodra de leerling 16 wordt ontvangen ouders/verzorgers en de leerling een uitnodiging voor een loopbaangesprek op school.

Bij deze bespreking is altijd de groepsleerkracht en de stage- en uitstroomcoördinator aanwezig.

Voorafgaand aan het gesprek wordt op school een arbeidsinteressesettest afgenomen. De resultaten van de arbeidsinteressesettest worden besproken en ouders/verzorgers geïnformeerd over de mogelijkheden die er zijn voor de leerling, gericht op werk/dagbesteding en toekomst.

De leerling en de ouders/verzorgers wordt gevraagd naar hun wensen op het gebied van stage en besproken hoe het stagetraject verder vorm wordt gegeven.

Het stagebureau gebruikt deze informatie om het stagetraject vorm te geven op het moment dat een leerling in fase 3 komt.

## 5.2 Plaatsing op een stage

De stagecoördinator neemt eerst contact op met het mogelijke stageadres.

Wanneer het om een nieuw stageadres gaat bezoekt de stagecoördinator zelf eerst de stageplek en gaat kennis maken.

Daarna volgt een kennismaking met de leerling en worden er afspraken gemaakt wanneer de leerling kan beginnen met de stage en op welke dagen.

De ouders/verzorgers ontvangen een bericht welke afspraken gemaakt zijn.

## 5.3 Vervoer

Leerlingen worden door school gestimuleerd zoveel mogelijk zelfstandig te leren reizen naar hun stage adres.

Wanneer een leerling gebruik maakt van het schoolvervoer, is de gemeente waarin de leerling woont verplicht om te zorgen voor passend vervoer naar de stage.

Het stageteam dient indien nodig een schriftelijk verzoek in bij de regionale gemeenten en deze neemt contact op met de vervoerder. In een enkel geval wordt vanuit ouders verwacht dat zij de vervoersaanvraag omzetten naar stage.

Leerlingen die geen gebruik maken van schoolvervoer komen ook niet in aanmerking voor stagevervoer, zij zullen zelfstandig naar hun stageplaats moeten reizen.

## 5.4 Stageverzuim

Wanneer een leerling ziek is of om een andere reden geen stage kan lopen, moet hij/zij zich voor half negen 's morgens afmelden bij het stageadres **én** de school.

Ouders/verzorgers en leerlingen zijn hier zelf verantwoordelijk voor!

Tijdens schoolvakanties wordt er geen stage gelopen, op studiedagen en andere bijzondere feestdagen/vieringen lopen stageleerlingen wel stage.

Leerlingen mogen indien gewenst tijdens een schooljaar eenmalig 1 stagedag omzetten naar een schooldag (bijv. wanneer zij graag deel willen nemen aan een sportdag/sinterklaasviering). Dit dient altijd in overleg te gaan met het stagebedrijf en de leerkracht.

Buitengewoon verlof moet aangevraagd worden bij de locatieleider van de school.

## 6 Arbeidsinteressesettest

### 6.1 Hoe werkt de arbeidsinteressesettest

De test kan op twee niveaus worden afgenomen:

- De Arbeids Interesse Test (AIT) wordt afgenomen bij leerlingen die mogelijk richting dagbesteding uitstromen.
- De Werk Belangstellings Inventarisatie (WBI) wordt afgenomen bij leerlingen die mogelijk richting (beschut) werk uitstromen.

De test wordt afgenomen om inzichtelijk te krijgen waar mogelijke interesses liggen. Kiezen is voor de leerlingen niet altijd eenvoudig. Beperkte ervaringen en moeilijkheden om die onder woorden te brengen, spelen daarbij een rol. Zelf kunnen kiezen wat je wel of niet aantrekkelijk lijkt om te doen, verhoogt de motivatie van leerlingen om ermee aan de slag te gaan.

Daarnaast is de AIT/WBI een instrument om tijdens het loopbaangesprek in gesprek te komen met de leerling en hen daardoor meer zicht te laten krijgen op hun eigen voorkeuren voor bepaalde taken.

## 7. Organisatie van het leerproces in het VSO

### 7.1 Inrichting VSO

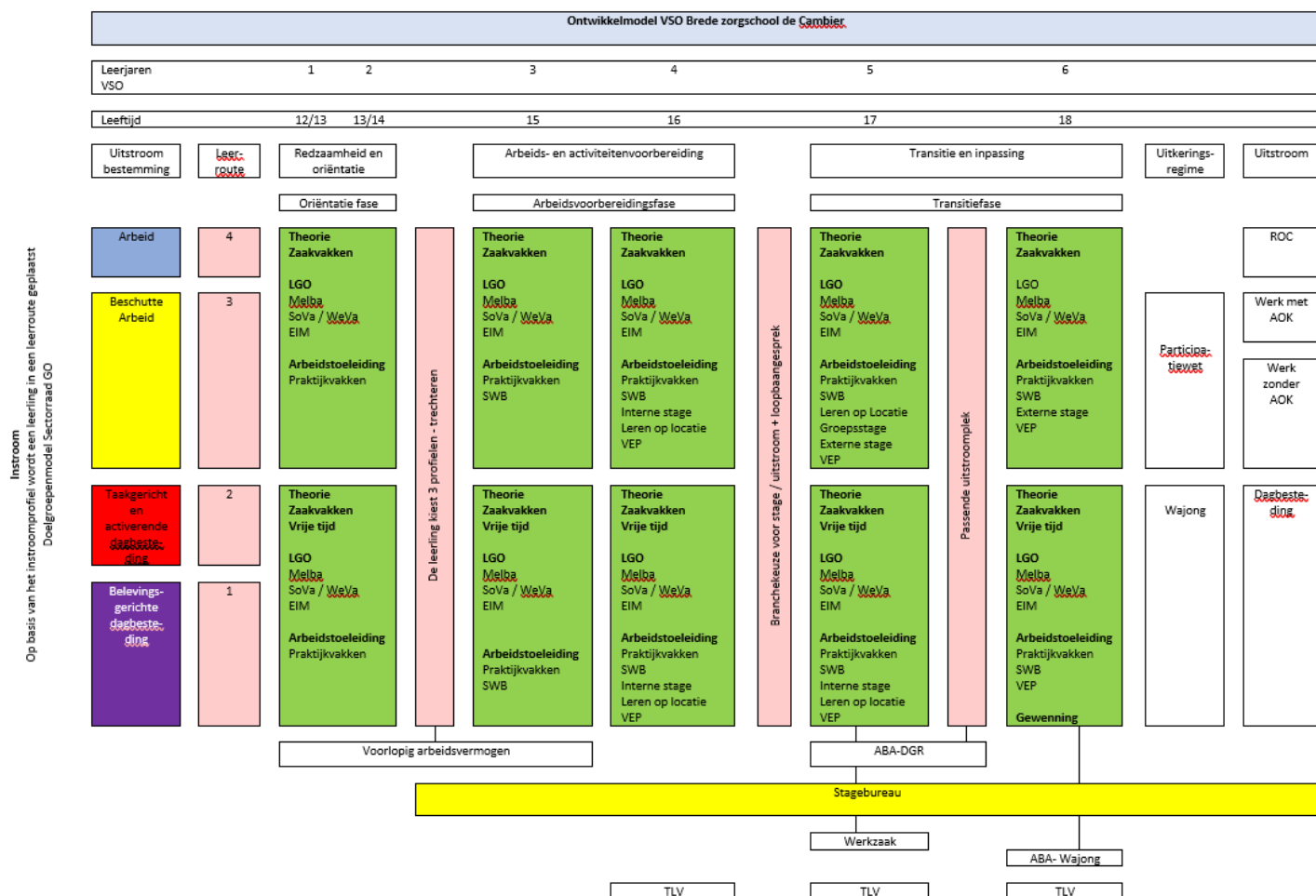
In het VSO worden de leerlingen voorbereid op een toekomstige werkplek. Om de leerroute en de uitstroom te kunnen bepalen, wordt er voor alle leerlingen een OPP opgesteld. Om de grote niveaueverschillen tussen leerlingen op te kunnen vangen, is het VSO onderverdeeld in leerroutes.

Op basis van verschillende criteria wordt een leerling in een passende leerroute geplaatst. Bij de plaatsing in een leerroute wordt vooral gekeken naar het cognitieve niveau en de mate van ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Ook bij de aanvraag van een A.B.A. (zie ook hoofdstuk 8) bij het UWV is het van groot belang goed te omschrijven, welke ondersteuningsbehoefte de leerling nodig heeft.

De ondersteuningsbehoefte wordt op meerdere onderdelen in kaart gebracht, zoals:

- Leren en ontwikkelen
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Communicatie
- Fysieke ondersteuning
- Medische ondersteuning



## 7.2 De Leerroutes

- Leerroute 1: Belevingsgerichte dagbesteding
- Leerroute 2: Dagbesteding
- Leerroute 3 en 4: (Beschutte) Arbeid
- Leerroute 5: Vervolgonderwijs

## 7.3 Leerroute 1 en 2:

### **Belevingsgerichte dagbesteding:**

Deze vorm van dagbesteding richt zich niet op het product, maar veel meer op het proces van onderhouden, wat men geleerd heeft en het mogelijk verder ontwikkelen van vaardigheden op het terrein van de sociale zelfredzaamheid en de sociale-emotionele vaardigheden.

De dagbesteding wordt aangeboden in kleine groepen binnen een bekende, veilige omgeving en gaat uit van het individu. De activiteiten zijn laagdrempelig en willen zoveel mogelijk aansluiten op de beleving van de cliënt.

Naast inspanningsmomenten is er ook veel ruimte voor ontspanning, bijv. snoezelen of bewegen. Er is altijd begeleiding aanwezig in de directe nabijheid van de cliënt.

### **Taakgericht en activerende dagbesteding:**

Bij taakgericht en activerende dagbesteding gaat het om activiteiten gericht op het tot stand brengen van een product of dienst met enige economische waarde, afgestemd op de mogelijkheden en interesses van de cliënt.

Arbeidsmatige activiteiten richten zich primair op het maken van producten voor de verkoop of het leveren van diensten. Er wordt tenminste een geringe arbeidsprestatie geleverd onder begeleiding. Niet vrijblijvend: er worden kwalitatieve en kwantitatieve productie-eisen gesteld.

## 7.4 Leerroute 3 en 4:

### **(Beschutte) Arbeid:**

Beschut werk is voor mensen die alleen in een 'beschutte' omgeving onder aangepaste omstandigheden kunnen werken. Het gaat om mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Zij hebben meer begeleiding en aanpassing van hun werkplek nodig dan van een reguliere werkgever is te verwachten.

Mensen die beschut werk doen zijn in dienst van de gemeente of een reguliere werkgever en krijgen salaris.

Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het aanbieden van beschut werk aan mensen met een arbeidsbeperking.

Voor een groot aantal gemeenten binnen de regio is Werkzaak Rivierenland de uitvoerende organisatie die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt helpt aan het vinden van een baan.

Een aanvraag beschut werk zal door het stagebureau, in overleg met ouders/verzorgers, worden ingediend bij het UWV. Daarvoor wordt ook altijd contact opgenomen met de Werkzaak Rivierenland. Dit gebeurt een aantal maanden voor schoolverlaten.

## 7.5 Werkzaak Rivierenland

Werkzaak Rivierenland begeleidt mensen bij het vinden van werk en biedt inkomensondersteuning. Werkzaak werkt voor 8 gemeenten in Rivierenland. Zij voeren de participatiewet en sociale werkvoorziening uit. Dit betekent dat leerlingen met een uitstroom leerroute 3 en 4 met de Werkzaak te maken kunnen krijgen.

Binnen de bedrijfshallen van Werkzaak wordt productiewerk uitgevoerd voor externe opdrachtgevers. Bijvoorbeeld inpakwerk of montagewerk. Het lijkt op werken in een echt bedrijf. Er worden omstandigheden gecreëerd waarin mensen zo goed mogelijk kunnen functioneren en uitgedaagd worden. Bijvoorbeeld door het werktempo aan te passen, ineens van soort werk te veranderen of juist een taak te laten doen waarvan iemand denkt het niet te kunnen.

Eén van de hallen van Werkzaak Rivierenland is de praktijkobservatie. Dit is een van onze leren op locaties waar in een beschermde werkomgeving werknemersvaardigheden en arbeidsmogelijkheden getraind en geobserveerd worden.

Een voorwaarde om op de Werkzaak te gaan werken is dat leerlingen zelfstandig moeten kunnen reizen.



## 8. Participatiewet en Wajong

Doel van de wet: IEDEREEN DOET MEE NAAR VERMOGEN

Bovenliggende vraag: Wanneer heeft iemand arbeidsvermogen?

### 8.1 Aanvraag beoordeling arbeidsvermogen (A.B.A)

Om erachter te komen of iemand arbeidsvermogen heeft dient men een aanvraag voor beoordeling arbeidsvermogen in bij het UWV. Bij de beoordeling bekijken verzekeringsartsen en arbeidsdeskundigen van UWV het arbeidsvermogen van de aanvrager.

Aan de hand van vier aspecten wordt beoordeeld of iemand beschikt over arbeidsvermogen:

- Taak kan uitvoeren in een arbeidsorganisatie
- Beschikt over basale werknemersvaardigheden
- Eén uur aaneengesloten kunnen werken
- Tenminste 4 uur per dag belastbaar kan zijn

De beoordeling kan leiden tot verschillende uitkomsten:

1. Iemand heeft duurzaam geen arbeidsvermogen. In dat geval kan hij/zij in aanmerking komen voor de Wajong 2015
2. Iemand heeft arbeidsvermogen, maar heeft een hoge mate van (structurele) begeleiding of aanpassing van het werk nodig. In dat geval kan UWV een Indicatie Beschut Werk afgeven.
3. Iemand heeft arbeidsvermogen en is niet in staat het wettelijk minimumloon te verdienen. Deze behoort daarmee tot de doelgroep van de banenafpraak. In dat geval wordt een Indicatie banenafpraak afgegeven en wordt de persoon ingeschreven in het doelgroepenregister.

De stagcoördinator ondersteunt bij het invullen van de A.B.A.

De procedure tussen aanvraag en besluitvorming duurt 4 tot 6 weken.

Wanneer uit de meegezonden rapportage(s) vanuit school duidelijk blijkt dat er bij de leerling duurzaam geen arbeidsvermogen te verwachten valt, zal het UWV in de meeste gevallen enkel telefonisch contact opnemen met ouders en soms ook met school.

In andere gevallen krijgen de ouders/verzorgers en de leerling een oproep om op gesprek te komen bij het UWV in Nijmegen en vindt er een gesprek plaats met een verzekeringsarts en arbeidsdeskundige. Het wordt dringend geadviseerd dat ouders/verzorgers meegaan naar Nijmegen.

## 8.2 Transitiedocument

Het transitiedocument (overgangsdokument van school naar werk) is het eind document, wat elke leerling meekrijgt, wanneer hij/zij de school gaat verlaten. In dit document zijn de persoonskenmerken van de leerling beschreven, de cognitieve ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, praktische vaardigheden en sociale zelfredzaamheid.

Daarnaast worden de stage ervaringen en de resultaten omschreven en de begeleidingsbehoefte van de leerling voor de verdere ontwikkeling op het gebied van werken en wonen.

Dit document wordt opgesteld door de groepsleerkrachten en de stage-coördinator van de school. Tijdens het eindgesprek met ouders/verzorgers en de leerling wordt het besproken en wordt gevraagd om in te stemmen met de inhoud van het document.

Wanneer de ouders/verzorgers en de leerling akkoord zijn, mogen zij het ondertekenen en tenslotte komt er ook een handtekening van de directeur.

Het document kan gezien worden als relevante persoonlijke informatie van de leerling voor de vervolgvoorziening(en) en/of instanties, zoals het UWV/Werkzaak Rivierenland/WMO loket e.a.

## 8.3 Nazorg

Vanuit het Ministerie van Onderwijs worden scholen verplicht nog twee jaar nazorg te bieden. In de praktijk betekent dit dat er na enige maanden contact wordt opgenomen met de werkplek om te vragen hoe het gaat.

Medewerkers van de school komen vaak nog terug op de werkplekken i.v.m. andere stagiaires en op die momenten wordt er vaak ook nog een gesprek aangeknoopt met (oud) leerlingen.

Verder kunnen ouders/verzorgers met vragen worden doorverwezen naar andere instanties en indien nodig, nog een bemiddelende rol spelen.

## 8.4 Tenslotte

In deze stagegids is geprobeerd zo volledig mogelijk te zijn en is de meest recente informatie van dit moment beschreven.

Omdat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Participatiewet en de zorg, kan het beleid per regio heel verschillend zijn en soms voor veel onduidelijkheid zorgen.

Er wordt veel meer eigen initiatief en regie van de ouders/verzorgers verwacht.

Weet dat u altijd bij school en het stageteam terecht kunt voor advies.

De school streeft het volgende na voor alle leerlingen:

Voor iedere leerling een passende stageplek gericht op de individuele wensen en mogelijkheden. Het zoeken naar een passende stageplek en werkplek blijft maatwerk en heeft alleen succes, wanneer de leerling zich veilig kan voelen en met plezier naar het werk gaat!